

نقش زن در پیشگیری از انحرافات جنسی خانواده از منظر اسلام

مژگان حدادی^۱

چکیده

غریزه جنسی مانند بسیاری از غرایز انسانی که در وجود فرد نهادینه شده است نیازمند رسیدگی و یا کنترل آن است. اسلام دین کاملی برای زندگی سالم بدور از انحرافات است که کنترل نکردن غرایز جنسی را برخلاف دیگر ادیان نهی کرده است. زنان به عنوان مدیر خانه بهتر از دیگر اعضای خانواده می‌توانند شرایطی را برای پیشگیری از انحرافات اعضا مهیا کنند تا هیچ کدام از اعضا به گناه روی نیاورند و کیان خانواده نیز با خیانت نکردن حفظ و پابرجا بماند. با توجه به عوامل گوناگون خانوادگی همچون روابط والدین، بی‌توجهی به سلامت و امنیت محیط اجتماعی، بی‌توجهی به نیازهای عاطفی و جنسی زنان و عدم احترام و توجه به شخصیت زنان و فقدان آگاهی کافی نسبت به نیازهای جنسی و عواقب انحرافات جنسی ضرورت ایجاب می‌کند تا با روش توصیفی تحلیلی و با ابزار کتابخانه-ای و رجوع به سایت‌های معتبر علمی به شناخت نقش زن به عنوان همسر و مادر در پیشگیری از انحرافات جنسی خانواده از منظر اسلام پرداخته شود. یافته‌ها حاکی از آن است که نقش زن به عنوان همسر در در پیشگیری از انحرافات جنسی شامل تمکین در امور زناشویی، محبت به شوهر، آراستگی زن است. و زن به عنوان مادر نیز تربیت جنسی بر اساس سن فرزند، آموزش هویت و نقش جنسی، پیشگیری از زمینه تحریک جنسی، پاسخ دادن به پرسش‌های جنسی کودکان، تامین نیازهای روانی و عاطفی فرزندان، پرورش فضایل اخلاقی و ... است. زن با رعایت این اعمال هم همسر و فرزند خود را از گناه و انحراف نجات خواهد داد و هم کیان خانواده را محفوظ خواهد کرد.

واژگان کلیدی: زن، انحراف، جنسی، انحرافات جنسی، خانواده، اسلام.

۱. طلبه سطح دو مدرسه‌ی علمیه حضرت نرجس سلام الله علیها ساری.

مقدمه

خانواده در اسلام از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در آیات الهی، روایات و سیره ائمه علیهم السلام بسیاری از موارد تربیتی و اخلاقی و اجتماعی برای استحکام خانواده آمده است. در خانواده دو رکن اصلی و حیاتی به عنوان زن و مرد ایفای نقش می کنند. بی تردید زن در اسلام به عنوان مدیر اصلی خانواده، همواره باید مراقب خروج همسر و فرزندان از راه دین باشد. زن در خانواده ی اسلامی باید از انحرافات اعضای خانواده پیشگیری کند و به امور خانواده واقف باشد. اما در برخی خانواده ها زنان نمی توانند از انحرافات اخلاقی، رفتاری، جنسی و ... اعضا پیشگیری کنند که در این صورت خانواده دچار تزلزل و نابودی خواهد شد. انحرافات به خصوص انحرافات جنسی سبب بروز مشکل خیانت در همسر و مشکلات روحی و روانی در فرزندان خواهد شد. حتی امکان بروز برخی بیماری های مقاربتی در این گونه انحرافات مشاهده شده است. انحرافات جنسی تنها ارتباط جنسی و عمل نزدیکی در افراد نیست، بلکه گاهی ارتباط جنسی به صورت تلفنی، یا در فضای مجازی به صورت چت کردن و یا در ذهن صورت خواهد گرفت که در این صورت هم شوهر و فرزندان دچار مشکل روحی و روانی خواهند شد و هم زن به عنوان مدیر خانواده دچار تنش می شود.

دشمن درصدد است که کیان خانواده را متزلزل سازد. برای این کار، زن را در خانواده مورد هدف قرار داده است. با تبلیغات وسیع در رسانه ها، فضای مجازی و ... سعی بر آن دارد تا مردان، فرزندان و حتی زنان را به سمت انحرافات به خصوص انحرافات جنسی بکشاند. در دین اسلام، انحرافات جنسی جزو گناهان شمرده می شود و به زنان دستور داده شد که همواره خود را برای مردان بیارایند تا آنان نیاز خود را در بیرون از منزل جستجو نکنند تا بنیان خانواده حفظ شود. همچنین فرزندان به خصوص در سن بلوغ نیاز است که رسیدگی عاطفی، دوستانه، محبت آمیز با خانواده به خصوص مادر خود داشته باشند تا کمتر دچار آسیب ها و انحرافات جنسی شوند. مادر به عنوان مدیر خانواده لازم است تا بتواند با تدبیر و کیاست از انحرافات جنسی در خانواده جلوگیری کند.

با جستجو در سایت های معتبر علمی عنوانی دقیق با موضوع مرتبط یافت نشد اما با کلید واژه انحراف جنسی مقالاتی تدوین شده است از جمله:

- در کتاب «اسلام و انحرافات جنسی» به نویسندگی فرزاد اسفندیاری و همکاران، نویسندگان در این کتاب به انحرافات جنسی که در دوران قبل از ازدواج رخ می دهد اشاره کرده‌اند.
- در کتاب «روانشناسی انحرافات جنسی» به نویسندگی احمد علامه فلسفی، نویسنده در این کتاب به عوامل ریشه ای انحرافات جنسی از جمله تربیت غلط، آموزه های مخرب محیطی و اجتماعی و ... پرداخته است.

- «ابزارهای نوین انحرافات جنسی فرزندان و وظیفه مادر از منظر فقه» نوشته محمد حسین زکی است. ابزارهای انحرافات جنسی را هجمه‌ی فرهنگی و رسانه‌ای غرب، تزلزل و ناپایداری بنیان خانواده، افزایش آمار طلاق و کاهش آمار ازدواج، انحراف توان و نیروی نسل جوان جامعه در توجه حداکثری به لذایذ جنسی و غفلت را یادآور شده است.

- سهراب مروتی و همکاران در مقاله‌ی خود با عنوان «علل و عوامل انحرافات جنسی از دیدگاه قرآن و روایات»؛ به مواردی چون عدم تمکین زناشویی ، آزادی‌های کاذب و روابط نادرست پیش از ازدواج اشاره کرده‌اند.

- مسعود نورعلیزاده میانجی در مقاله‌ی خود تحت عنوان «مدل اسلامی «مصون سازی» رفتار جنسی با تاکید بر پیشگیری و درمان انحراف‌ها و مشکلات جنسی»؛ این مدل دارای اصول، برنامه‌ها و راهکارهای گسترده‌ای است که با توانمندسازی افراد، غریزه جنسی آنان را تدبیر، هدایت و مصون از انحراف و اختلال نموده و باعث بروز رفتار جنسی بهنجار و و زندگی آرام و متعالی در کنار خانواده می‌شود.

امتیاز مقاله‌ی حاضر با مطالعات پیشین در این است که این مقاله درصدد واکاوی نقش زن به عنوان همسر و مادر در پیشگیری از انحرافات جنسی شوهر و فرزندان است. که در هیچ یک از مطالعات گذشته کار نشده است و یا اگر شده به صورت اجمالی و مختصر به این مهم پرداخته شده است.

۱ مفهوم شناسی

در هر پژوهشی نیاز است تا واژگان کلیدی و پرتکرار از نظر لغوی و اصطلاحی مورد واکاوی قرار گیرد تا هر گونه ابهام از نظر خواننده برطرف گردد.

۱-۱ زن

لغوی: نقیض مرد باشد. مطلق فردی از افراد اناث خواه منکوحه باشد و خواه غیر منکوحه. مادینهٔ انسان. بشر ماده. امراه. مقابل مرد. مقابل رجل.^۱

اصطلاح قرآن: زن دارای کرامت و عزت است و به عنوان انسان در کنار مرد قرار گرفته و هیچ برتری و بهتری در گوهر انسانیت میان زن و مرد وجود ندارد.^۲

۱-۲ انحراف

در لغت به معنای خم شدن، کج شدن، کژ شدن، کج رفتن، اریب رفتن، بگشتن، از راه گشتن، میل کردن، کجروی، کج راهی است که شامل انحراف فکری است.^۳ در این مقاله منظور از انحراف، انحرافات جنسی اعم از استمناء، لواط، زنا، خیانت و ... است.

۱-۳ جنسی

منظور از جنسی در این مقاله میل جنسی است. که در زیر به مفهوم این میل پرداخته شد.

میل جنسی که یک میل غریزی است که خداوند برای بقای نسل هم در مرد و هم در زن قرار داده است تا این دو به یکدیگر از طریق ازدواج و حلال تمایل داشته باشند. هورمون های جنسی در مردان از طریق بیضه و از در زنان از طریق تخمدان به وجود می آید. در اسلام توصیه هایی برای

۱. دهخدا، لغت نامه بر اساس حروف الفبا حرف ز، ج ۱۴، ص ۱۳۴۲.

۲. مقاله فلسفه خاص اسلام درباره حقوق خانوادگی، ۱۳۹۷/۰۲/۱۱.

۳. معین، فرهنگ فارسی معین، ج ۱، ص ۲۰۰.

بکارگیری صحیح و مشروع جهت ارضای این میل در زنان و مردان شده است تا انسان از گناهان زنا، لواط و منکرات دیگر در امان باشد.^۱

خداوند در قرآن کریم آن گاه که حضرت یوسف علیه السلام گرفتار مکر و حيله ی زنان مصر قرار گرفته بود آورده است: «وَالَا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصِْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ؛ و اگر مکر و نیرنگ آن ها را از من باز نگردانی، قلب من به آن ها متمایل می گردد و از جاهلان خواهم بود».^۲

خطرناکترین عامل انحرافی در انسان پیروی از هوی و هوس است. آدمی باید بتواند غریزه جنسی خود را کنترل کند زیرا بهترین درمان برای هر بیماری، پیشگیری آن است. غریزه ی جنسی را اگر کنترل نکنند آثار زیانبار جسمانی و روحانی برای فرد و هم جامعه در پی خواهد داشت. از مهمترین آثاری که در صورت کنترل نکردن غریزه جنسی رخ خواهد داد بی اختیار شدن در برابر امیال نفسانی، گمراهی انسان، تضعیف شخصیت فردی، ذلت و حقارت و همچنین مشکلات اخلاقی است که فرد را دچار بیماری های روحی و روانی از جمله حسد و کینه توزی، ریا، تفاخر، تکبر و ... کرده و فکر را زایل و فرد را به سمت گناهان، تجاوز، منکرات و حتی قتل خواهد کشاند.^۳

امام علی علیه السلام درباره فساد عقل در اثر کنترل نکردن غریزه جنسی فرمودند: «طَاعَةُ الْهَوَى تُفْسِدُ الْعَقْلُ؛ هواپرستی عقل انسان را فاسد می کند».^۴ در صورت کنترل نکردن غریزه جنسی و شهوت رانی بدن ضعیف و عمر آدمی کوتاه خواهد شد، زیرا آمیزش با مغز، انرژی فراوانی از مغز گرفته و توان عصبی را به یکباره مصرف خواهد کرد.^۵

۱ . کریمی نیا، تغییر جنسیت از منظر فقهی و حقوقی، ص ۶۶.

۲ . یوسف: ۳۳

۳ . نراقی، گزیده علم اخلاق اسلامی، ج ۲، ص ۱۲.

۴ . آمدی، غررالحکم و دررالکلم، ج ۱، ص ۸۳.

۵ . نوبهار، وفایی، کلیات پزشکی ۱ و ۲، ص ۳۴۵.

ج) پرورش فضایل اخلاقی

یکی از بهترین راه‌های غیر مستقیم تربیت جنسی آموزش فضایل اخلاقی و پرورش آن در روح و روان فرزندان است تا از این طریق این فضایل با شخصیت او عجین شود؛ زیرا انسانی که از کودکی با فضایل اخلاقی رشد کند در برابر رذایل اخلاقی به خوبی مقاومت می‌کند فضایی که با بحث تربیت جنسی در ارتباط‌اند و پرورش آن‌ها در حفظ کودک از انحراف و بی بند باری اهمیت دارد.

حیا یکی از فضایل اخلاقی بسیار مهمی است که در برخی روایات هم ردیف دین و در بعضی دیگر به تمام دین معرفی شده است، از این رو مادر باید تلاش کنند این خصیصه را در کودک خود پرورش دهند. پیامبر صل الله علیه و آله می‌فرمایند: «حیا، تمام دین است».^۱ از امام علی علیه السلام روایت شده است که فرمودند: «حیا، مایه گشایش هر خیر و نیکی است»^۲.

بنابراین فرزند، آموزه‌های اخلاقی را از رفتار مادر خود می‌آموزد پس الگودهی عملی مادر از حیا و رفتارهای اخلاقی هماهنگ با آن، زمینه رشد حیا از در کودک افزایش می‌دهد و مادر باید حیا را در کودک خویش درونی کنند تا در برابر انحرافات جنسی مصونیت یابد.

۱. «الْحَيَاءُ هُوَ الدِّينُ كُلُّهُ»؛ محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۳۵۴، ح ۴۵۶۷.

۲. «الْحَيَاءُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ»؛ آمدی، غررالحکم، ص ۹۳، ح ۳۴۰.

نتیجه گیری

انحرافات جنسی در واقع خارج شدن فکر، عمل و کردار فرد از راه درست و شرعی کنترل و ارضای غریزه جنسی است. انحرافات جنسی سبب بروز مشکلاتی در زندگی فردی و خانوادگی خواهد شد که حتی کیان خانواده را متزلزل کرده و فرزندان را به سمت تباهی سوق دهد. زن در خانواده به عنوان همسر و مادر می‌تواند نقش اساسی را برای سلامت جنسی شوهر و فرزندان خود ایفا کند. مقاله‌ی حاضر با مطالعات پیشین و منابع در دسترس به نتایج زیر دست یافته است:

- نقش زن به عنوان همسر در پیشگیری از انحرافات جنسی که زن با صبوری، محبت، گذشت و ایثار خود می‌تواند از انحرافات همسر جلوگیری کند. همچنین زنان با تمکین در امور زناشویی و برخی زمان‌ها نیز عرضه‌ی خود بر شوهر می‌توانند از این آسیب زندگی خود را نجات دهند. محبت به شوهر و حفظ اقتدار او، احترام به شوهر در همه‌ی زمان‌ها سبب خواهد شد که مرد به سمت زن گرایش پیدا کند. آراستگی زن برای تنها شوهر خود، خوش بویی و نظافت زن می‌تواند مرد را از دیدن زنان دیگر و حتی انحرافات جنسی در امان بدارد.
- در مورد نقش زن به عنوان مادر در پیشگیری از انحرافات جنسی، تربیت جنسی فرزندان به شیوه‌های مستقیم و غیر مستقیم کارساز است. در شیوه‌ی مستقیم تربیت جنسی شامل آموزش هویت و نقش جنسی، پیشگیری از زمینه تحریک جنسی، پاسخ دادن به پرسش‌های جنسی کودکان است و در شیوه غیرمستقیم جنسی نیز تامین نیازهای روانی عاطفی، شکوفاسازی فطرت و پرورش فضایل اخلاقی می‌توان نام برد.

منابع

❖ قرآن کریم ترجمه محسن قرائتی

کتاب فارسی

۲. ابن بابویه، محمد بن علی، ترجمه و متن کتاب من لایحضره الفقیه، سید صدرالدین بلاغی، ج ۳، تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ اول، ۱۳۸۵ ش.
۳. اسلامی نسب، علی، تربیت جنسی کودک از دیدگاه علم و اسلام، بی جا: انتشارات نسل نو اندیش، چاپ اول، ۱۳۸۰ ش.
۴. انصاریان، حسین، نظام خانواده در اسلام، قم: انتشارات ام ابیها، چاپ نوزدهم، ۱۳۸۰ ش.
۵. پور احمدی لاله، محمد رضا، روانشناسی کودک، تبریز: انتشارات نورالقلم، چاپ سوم، ۱۳۷۸ ش.
۶. تبریزی، مصطفی، آموزش مسائل جنسی به کودک و نوجوان، بی جا: نشر فراروان، ۱۳۹۸ ش.
۷. تونی گرت، زن بودن: به زنانگی خود تحقق بخشید و عشق را بیابید، مترجم: فروزان گنجی زاده، تهران: ورجاوند، چاپ نهم، ۱۴۰۰ ش.
۸. جمشیدی و همکاران، اسدالله، زن در فرهنگ اسلامی، قم: مرکز انتشارات موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ۱۳۸۸ ش.
۹. حبیب نژاد، احمد، پیوند آسمانی، تهران: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱ ش.
۱۰. حسینی، داوود، روابط سالم در خانواده، قم: بوستان کتاب، چاپ هفدهم، ۱۳۸۹ ش.
۱۱. خمینی، روح الله، صحیفه نور، ج ۱۴، تهران: وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۷۰ ش.
۱۲. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه بر اساس حروف الفبا حرف ز، ج ۲، ۱۴، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۲ ش.
۱۳. شرفی، محمدرضا، تربیت اسلامی با تاکید بر دیدگاه های امام خمینی (ره)، تهران: موسسه نشر پنجره، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش.

۱۴. صفی‌یاری، مسعود، راز حجاب، قم: انتشارات نورالسجاد، ۱۳۸۹ ش.
۱۵. طاهری، حبیب اله، سیری در مسائل خانواده، تهران: بین الملل، چاپ سوم، ۱۳۸۱ ش.
۱۶. طباطبایی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ترجمه ناصر مکارم شیرازی و دیگران، ج ۱۶، قم: بنیاد علمی و فرهنگی علامه طباطبایی، ۱۳۶۷ ش.
۱۷. عاملی، باقر، حقوق خانواده، ج ۱، تهران: مدرسه عالی دختران ایران، ۱۳۵۰ ش.
۱۸. فقیهی، علی نقی، تربیت جنسی مبانی اصول و روش ها از منظر آیات و روایات، قم: انتشارات دارالحديث، چاپ ششم، ۱۴۲۹ ق.
۱۹. فلسفی، محمد تقی، کودک از نظر وراثت و تربیت، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۱ ش.
۲۰. قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۹، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، چاپ یازدهم، ۱۳۸۳ ش.
۲۱. کتابی، شهرزاد؛ کتابی، مریم، سیره اخلاقی و تربیتی امام رضا (ع) از منظر قرآن کریم، بنیاد بین المللی فرهنگی هنری امام رضا علیه السلام، ۱۳۹۲ ش.
۲۲. کریمی نیا، محمد مهدی، تغییر جنسیت از منظر فقهی و حقوقی، مشهد: مرکز فقه الاثمه الطهار (ع)، چاپ اول، ۱۳۸۹ ش.
۲۳. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، مترجم: حمیدرضا شیخی، قم: موسسه علمی فرهنگی دارالحديث، ۱۳۸۹ ش.
۲۴. مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، تهران: صدرا، چاپ شصت و هفتم، ۱۳۹۵ ش.
۲۵. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، ج ۱، تهران: ادنا، کتاب راه نو، ۱۳۸۱ ش.
۲۶. نراقی، محمد مهدی، گزیده علم اخلاق اسلامی، ج ۲، مترجم سید جلال الدین مجتبیوی، تهران: حکمت، چاپ اول، ۱۳۹۰ ش.
۲۷. نوبهار، منیر، وفایی، عباسعلی، کلیات پزشکی ۱ و ۲، تهران: انتشارات بشری و تحفه، چاپ اول، ۱۳۸۰.
۲۸. یوسفیان، نعمت الله، تربیت دینی فرزندان، بی جا: انتشارات زمزم هدایت وابسته به پژوهشکده علوم اسلامی امام صادق (ع)، ۱۳۸۶ ش.

کتاب عربی

۲۹. آمدی، عبدالواحد، **غررالحکم و دررالکلم**، ترجمه محمد علی انصاری، ج ۱ و ۲، تهران: امام عصر (عج)، چاپ دهم، ۱۳۹۵ ش.
۳۰. حر عاملی، محمد بن حسن، **وسائل الشیعه**، مصحح: عبدالرحیم ربانی شیرازی، ج ۱۴، تهران: اسلامیه، ۱۳۹۱ ش.
۳۱. حنبل بغدادی، احمد، **مسند احمد**، ج ۲، بیروت: دارصادر، ۱۴۱۶ ق.
۳۲. طبرسی، حسن بن فضل، **مکارم الاخلاق**، قم: موسسه نشر الاسلامی، ۱۴۱۴ ق.
۳۳. طوسی، محمد بن حسن، **تهذیب الاحکام**، محقق: علی اکبر غفاری، ج ۱۷، تهران: نشر صدوق، ۱۴۱۷.
۳۴. کلینی، محمد بن یعقوب، **الکافی**، مصحح: محمد آخوندی، ج ۵، تهران: دارالکتب السلامیه، ۱۳۶۵ ش.
۳۵. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، **بحارالانوار**، مصحح: علی اکبر غفاری، ج ۴۳، بیروت: داراحیاء التراث العربی، چاپ دوم، ۱۴۰۳ ق.

مقالات

۳۶. فصلنامه تخصصی طه‌ورا، سال چهارم، شماره هشتم، بهار ۱۳۹۰ ش.
۳۷. مقاله فلسفه خاص اسلام درباره حقوق خانوادگی، ۱۳۹۷/۰۲/۱۱.